

5.8.11

84b → (ממלא צנא דקרי) 85b → (מפני שספק נפשות הוא) 84b

(1)	עליך נסמכתי מבטן ממיני אמי אתה גוזי בך תהלתי תמיד: תהלים עא, ו
(2)	גזי נזרד והשליכי ושאי על שפיס קינה כי מאס ה' ויטש את דור עברתו: ירמיהו ז, כט
(3)	פל אשר נשמת רוח חיים באפיו מכל אשר בחרבה מתו: בראשית ז, כב
(4)	אם במחוקרת ימצא הנגב והכה ומת אין לו דמים: שמות כב, א
(5)	וכי יזד איש על רעהו להרגו בערמה מעם מזבחי תקחנו למות: שמות כא, יד
(6)	ואתה דבר אל בני ישראל לאמר אך את שבתתי תשמרו כי אות הוא ביני וביניכם לדתיכם לדעת כי אני ה' מקדשכם: ושמרתם את השבת כי קדש הוא לכם
(7)	מחלליה מות יומת כי כל העשה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמיה: ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם: שמות לא, יג-יד, טז
	ישמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני ה': ויקרא יח, ה

- I. Status of נפשות – analysis of the wording of the משנה
 - a. *Extra phrase*: to extend “leniency” to a second שבת if necessary
 - b. *Don't leave*: the פקוח נפש to minors, slaves etc. – but include them to side leniently in favor of life
- II. Parameters of פקוח נפש
 - a. *Zealous person*: acts to save a life, without consulting בית דין
 - i. *Baby*: falls in water, or a pit (water →since the pit is stationary)
 - ii. *Baby*: locked in a room (pit →since he could be entertained)
 - iii. *Fire*: breaks out (even if in a different courtyard from where the fire is at present)
 - b. *שמואל*: we don't follow majority re: פקוח נפש
 - i. *Not*: 9 ישראל and 1 נכרי, nor even 5 by 5 (ספק)
 - ii. *Rather*: 9 non-Jews and 1 Jew
 - 1. *Not if*: they are stationary – קבוע
 - 2. *Only if*: they moved to an adjacent חצר (פרוש) – usually follows רוב
 - a. *ד' יחנן*: if they moved to another חצר, we follow רוב
 - b. *Answer*: only if some of them moved; if all moved, we ignore רוב
 - iii. *Challenge to שמואל*: our משנה – the foundling follows רוב
 - 1. *שמואל*: for purposes of saving his life
 - 2. *Answer*: שמואל was commenting on רישא – if majority נכרים, nonetheless, we save his life
 - a. *In that משנה*: if majority נכרים, he is considered נכרי – to allow him נבילה
 - i. *If majority ישראל*: he is considered ישראל – to return his אבדה
 - ii. *If half/half*: ישראל – for purposes of נזקין, if his ox gored ours, only נזק שלם ישראל to collect and the victim must prove he is a non-ישראל
- III. Source for פקוח נפש “trumping” שבת
 - a. *Terms of משנה*: even to save him if he is terminal (with short life-expectancy);
 - i. *Leaving him*: if dead – to counter opinion that we save a corpse from a fire on שבת
 - b. *Checking*: for signs of life
 - i. *If*: body upside down, dig until heart (pulse) OR nose; if right side up, until nose (breath – v. 3)
 - 1. *May reflect*: dispute about point of origin of embryo (head [vv. 1-2] or middle) – *rejected*
 - ii. *If*: upper layer of bodies are dead, still dig under them
 - c. *Sources*: for trumping
 - i. *ד' ישמעאל* v. 4 (perhaps only applies to ודאי threat)
 - ii. *ד'ע* v. 5 (perhaps only if he truly can testify)
 - iii. *ד'אב"ע* ברית מילה ק"ו (done on שבת)
 - iv. *ד' יוסי בר יהודה* v. 6a – אך limits
 - v. *ד' יונתן בן יוסף* v. 6b – לכם
 - vi. *ד' שמעון בן מנסיא* v. 6c; violate 1 שבת so that he can observe many
 - vii. *שמואל* v. 7 – וחי בהם